Vedvarende energi

Af Lennart Kiil

Havvindmølleparken Horns Rev 1 i Nordsøen ud for Blåvandshuk. Den blev bygget i 2002 og var dengang verdens største havvindmøllepark.

Thomas Dahlstrøm Nielsen. CC BY-SA 4.0. Wikimedia Commons.

Energikilder som fornys naturligt. Set i forhold til menneskets tidsskala, er vedvarende energikilder uudtømmelige. Den eneste begrænsning er mængden af energi, der kan trækkes ud inden for en bestemt tidsperiode. Vedvarende energi kan skabes fra en række kilder, blandt andet fra sollys, vind, bølger, tidevand, geotermal energi (jordvarme) og biomasse. Vedvarende energi udgjorde i 2006 omtrent 18 procent af det globale energiforbrug. For at reducere udledningen af CO2 og modvirke eller afbøde effekterne af global opvarmning øges investeringerne i vedvarende energi og i forskning. De var på over 100 milliarder dollars i 2007. Vind- og vandkraft sammen med biomasse er blevet brugt som vedvarende energikilder i århundreder af

Kopiering og print fra Klimaleksikon til undervisningsbrug tilladt efter aftale med CopyDan Tekst & Node

mennesker og er stadig de vigtigste. Men andre kilder er også ved at vinde indpas, geotermal energi (varme fra Jordens indre) og solenergi bidrager betydeligt, mens udnyttelsen af bølgeenergi stadig mest er på det eksperimentelle stade. Island har brugt geotermal energi i hundredvis af år i deres varme kilder. Adskillige lande har energipolitikker, der fremmer brugen af vedvarende energi, og krav om hvor stor en andel af den totale energiproduktion, der skal komme fra vedvarende energi. Danmark satte et mål om, at vedvarende energi i 2011 skulle udgøre 20 procent, og en forventning om at nå op på 30 procent i 2020. EU-målet for 2020 var 20 procent.

Udviklingen siden 2010

I 2025 ventes verdens investeringer i ren energi, herunder vedvarende energi, kernekraft, elnet, lagring og effektivisering, at nå omkring 2.200 milliarder dollar, cirka dobbelt så meget som de 1.100 milliarder dollar, der investeres i olie, gas og kul.[1] I 2024 kom 40,9 procent af verdens elektricitet fra kilder med lav CO2-udledning. Vind (8,1 procent) og sol (6,9 procent) gav tilsammen for første gang mere strøm end vandkraft (14,3 procent), og elproduktionen fra solceller voksede med 29 procent på ét år.[2]

I EU kom 24,5 procent af det endelige energiforbrug fra vedvarende energi i 2023. EU's mål er 42,5 procent i 2030, med en ambition om 45 procent.[3] I Danmark dækkede vedvarende energi 48,4 procent af energiforbruget i 2024. Den største kilde var fast biomasse (træpiller, træflis, halm og bionedbrydeligt affald) med 24,5 procent, fulgt af vindkraft med 11,4 procent.[4] Sol og vind dækkede 63,3 procent af det danske elforbrug i 2024.[5]

---

1. IEA (2025): World Energy Investment 2025.
2. Ember (2025): Global Electricity Review 2025.
3. Eurostat (2024): Renewables account for 24.5% of EU energy use in 2023. EU-direktiv 2023/2413 om vedvarende energi.

Kopiering og print fra Klimaleksikon til undervisningsbrug tilladt efter aftale med CopyDan Tekst & Node

4. Danmarks Statistik (2025): Energiforbrug 2024. Nyt fra Danmarks Statistik.

5. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet (2025): Energi- og forsyningspolitisk redegørelse 2025.

Husk at tage quizzen online på klimaleksikon.dk/opslag/vedvarende-energi

Sådan henviser du til opslaget

Lennart Kiil: "Vedvarende energi". Klimaleksikon, klimaleksikon.dk/opslag/vedvarende-energi, hentet 17. november 2026.

Klimaleksikon er gratis og uden login.

Kopiering og print fra Klimaleksikon til undervisningsbrug tilladt efter aftale med CopyDan Tekst & Node